

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2021. július 30.
(OR. en)

Intézményközi referenciaszám:
2021/0239(COD)

10286/21
ADD 3

EF 224
ECOFIN 661
DROIPEN 119
ENFOPOL 256
CT 92
FISC 107
COTER 82
CODEC 1001

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Címzett:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	SWD(2021) 191 final
Tárgy:	BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM A HATÁSVIZSGÁLATI JELENTÉS VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA amely a következőt kíséri: A pénzmosás elleni csomag: Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE a pénzügyi rendszer pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE a pénzügyi rendszer pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzése érdekében a tagállamok által létrehozandó mechanizmusokról és az (EU) 2015/849 irányelv hatályon kívül helyezéséről Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE a Pénzmosás és a Terrorizmusfinanszírozás Elleni Küzdelem Hatóságának létrehozásáról, valamint az 1093/2010/EU, az 1094/2010/EU és az 1095/2010/EU rendelet módosításáról Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE a pénzáttalásokat és egyes kriptoeszköz-átuttalásokat kísérő adatokról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak az SWD(2021) 191 final számú dokumentumot.

Melléklet: SWD(2021) 191 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2021.7.20.
SWD(2021) 191 final

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM
A HATÁSVIZSGÁLATI JELENTÉS VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA

amely a következőt kíséri:

A pénzmosás elleni csomag

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE a pénzügyi rendszer pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE a pénzügyi rendszer pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzése érdekében a tagállamok által létrehozandó mechanizmusokról és az (EU) 2015/849 irányelv hatályon kívül helyezéséről

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE a Pénzmosás és a Terrorizmusfinanszírozás Elleni Küzdelem Hatóságának létrehozásáról, valamint az 1093/2010/EU, az 1094/2010/EU és az 1095/2010/EU rendelet módosításáról

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE a pénzáttutalásokat és egyes kriptoeszköz-átutalásokat kísérő adatokról

{COM(2021) 420 final} - {SEC(2021) 391 final} - {SWD(2021) 190 final}

Összefoglaló
Hatásvizsgálat a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemről szóló bizottsági jogalkotási javaslatcsomagról, amely a következőket tartalmazza: a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemről szóló rendelettervezet; a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemről szóló (EU) 2015/849 irányelv módosítástervezete; a Pénzmosás és a Terrorizmusfinanszírozás Elleni Küzdelem Hatóságának létrehozásáról szóló rendelettervezet.
A. A fellépés szükségessége
Miért? Milyen problémát kell megoldani?
A pénzmosás elleni irányelv közelmúltbeli felülvizsgálatai ellenére három probléma állapítható meg: az egyértelmű és következetes szabályok hiánya, a felügyelet következetlensége a belső piacon, valamint a pénzügyi információs egységek (FIU-k) közötti koordináció és információcsere elégtelensége. A javaslat hivatkozik az EU-ban a közelmúltban felderített pénzmosási ügyekről szóló 2019. évi „post-mortem” jelentésre (COM(2019) 373 final). A szabályokat illetően megállapítja a készpénzműveletekre vonatkozó értékhatárok hiányát, és ennek a nagy összegű készpénzfizetésekből eredő magas pénzmosási kockázat csökkentésére gyakorolt hatásait; a pénzmosás elleni jogszabályok hatálya alá tartozó jogi személyek köre és az ügyfél-átvilágítás további olyan kiemelt területek, ahol a nagyobb fokú harmonizáció előnyös lehet. A harmadik országokra vonatkozó jelenlegi megközelítés eredményessége korlátozott. A felügyeletet illetően, a végrehajtás eredményessége az erőforrások és a gyakorlatok különbségei miatt tagállamonként eltérő. A pénzügyi információs egységek jelenleg nem rendelkeznek közös módszerekkel és harmonizált mintadokumentumokkal, ami akadályozza a közös elemzést, ez viszont a pénzmosáshoz és terrorizmusfinanszírozáshoz potenciálisan kapcsolódó ügyletek és tevékenységek optimalistól elmaradó felderítését eredményezi. A bankszámla-tulajdonosok határokon átnyúló azonosítására irányuló jelenlegi megközelítés sem eredményes.
Mi a kezdeményezés várható eredménye?
A cél a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás megelőzését célzó uniós keret megerősítése azon jelenlegi joghézagok megszüntetése révén, amelyek lehetővé teszik a bűnözők számára, hogy az uniós pénzügyi rendszerrel visszaélve legalizálják az illegális tevékenységeikből származó jövedelmet, vagy terrorista tevékenységeket finanszírozzanak. A jogalkotási és strukturális szintű intézkedések eredményeként a következők várhatók: - A világosabb szabályrendszer – beleértve a közvetlenül alkalmazandó rendelkezéseket is – biztosítani fogja a keret következetesebb alkalmazását. Ez következetesebb megközelítést biztosít azon szervezetek tekintetében, amelyeknek EU-szerte alkalmazniuk kell a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni szabályokat, valamint az általuk bevezetendő intézkedéseket tekintetében is, az EU-n belüli készpénzfizetés felső határának bevezetésén túl. - A Pénzmosás Elleni Hatóság létrehozása javítani fogja a felügyeletet és támogatni fogja a pénzügyi információs egységek közötti együttműködést.
Milyen többletértéket képvisel az uniós szintű fellépés?
A Bizottság 2019-ben elfogadott pénzmosás elleni csomagja kiemelte, hogy a bűnözők milyen módszerekkel tudták kihasználni a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelmet célzó tagállami rendszerek közötti eltéréseket. A pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás jelentős részének határokon átnyúló jellege miatt az ilyen bűncselekmények megelőzéséhez elengedhetetlen a nemzeti felügyelet és a pénzügyi információs egységek közötti jó együttműködés. A pénzmosás elleni küzdelemmel kapcsolatos kötelezettségek hatálya alá tartozó szervezetek közül soknak van határokon átnyúló tevékenysége, a nemzeti felügyelet és a pénzügyi információs egységek eltérő megközelítése viszont akadályozza őket abban, hogy csoportszinten optimalizálják a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelem gyakorlatát. Ahhoz, hogy kezelni lehessen ezeket a határokon átnyúló kérdéseket, és maximalizálni lehessen az EU pénzügyi rendszerének kapacitását a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás megelőzésére és felderítésére, nagyobb uniós szintű koordinációra van szükség, beleértve a legkockázatosabb szervezetek közvetlen uniós felügyeletét biztosító elemet is.
B. Megoldások
Milyen jogalkotási és nem jogalkotási szakpolitikai alternatívák merültek fel? Van-e előnyben részesített megoldás? Miért?
Ami a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemre vonatkozó szabályokat illeti, az alapforgatókönyv (a pénzmosás elleni jelenlegi irányelv minimális változtatásai) mellett alternatíva a közvetlenül

alkalmazandó és harmonizáltabb szabályok bevezetése egyrészt csak a jogszabály hatálya alá tartozó jogi személyekre vonatkozóan, másrészt a felügyeletre és a pénzügyi információs egységekre is kiterjedően. A felügyelet területén az alapforgatókönyv a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelem korlátozott koordinációját jelenti, amelyet jelenleg az Európai Bankhatóság végez. Köztes alternatíva az uniós szintű közvetett felügyeleti hatáskörök (a nemzeti felügyelet felvigyázását végző uniós szerv) létrehozása, további alternatíva a legkockázatosabb jogalanyok közvetlen uniós szintű felügyeletének létrehozása; a végső pedig lehetőség az, hogy az EU közvetlen felügyeletet gyakorol valamennyi kötelezett szolgáltató felett. A pénzügyi információs egységek esetében – a nemzeti pénzügyi információs egységek közötti informális koordináció alapforgatókönyvén kívül – az egyik alternatíva egy uniós szintű koordinációs és támogatási mechanizmus létrehozása a pénzügyi információs egységek számára. További alternatíva egy egységes uniós pénzügyi információs egység létrehozása, amely a nemzeti pénzügyi információs egységek helyébe lép.

A választott alternatívák a következők: a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemre vonatkozó szabályok harmonizáltabb rendszere, ideértve a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemmel kapcsolatos követelmények hatálya alá tartozó szervezetek körének és az általuk alkalmazandó követelményeknek a szorosabb harmonizációját, valamint az EU-n belüli készpénzfizetésekre vonatkozó 10 000 EUR-s felső határt; a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó uniós hatóság, amely közvetett felügyeleti hatáskörökkel rendelkezik a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemmel kapcsolatos követelmények hatálya alá tartozó valamennyi jogalany tekintetében, emellett közvetlen felügyeleti hatáskörrel rendelkezik a pénzügyi ágazat legkockázatosabb szereplőinek kiválasztása tekintetében; a FIU-k uniós szintű koordinációs és támogatási mechanizmusa, amely ugyanabba az uniós ügynökségbe integrálódik, mint a felügyelet; a nemzeti bankszámla-nyilvántartások és adat-visszanyerési rendszerek összekapcsolása.

Ki melyik alternatívát támogatja?

A nyilvános konzultációra 202 válasz érkezett, amelyek 99 %-a úgy vélte, hogy további intézkedésekre van szükség a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelem terén. Az uniós szintű fellépést tekintették a legeredményesebb alternatívának. Az érdekeltek valamennyi kategóriája támogatja a harmonizáltabb szabályokat, ideértve a kötelezett szolgáltatók harmonizáltabb rendszerét (76 %), az általuk alkalmazandó követelmények szorosabb harmonizációját (67 %), valamint a készpénzfizetésre vonatkozó korlátozásokat (55 %). Ami az uniós felügyeletet illeti, a válaszadók 55 %-a tartaná előnyösebbnek, ha az minden jogalanyra kiterjedne, akár azonnal, akár fokozatosan (a pénzügyi szektoron kívüli érdekeltek tartózkodóbban nyilatkoztak). Az érdekeltek többsége támogatja a pénzügyi információs egységek mechanizmusának széles körű kompetenciáit – a mintadokumentumok kidolgozásától (57 %) a trendek és kockázatok értékelésén át (62 %) a közös elemzések támogatásáig (57 %).

C. Az előnyben részesített alternatíva hatásai

Melyek az előnyben részesített alternatíva (ha nincs ilyen, akkor a főbb lehetőségek) előnyei?

Az előnyben részesített alternatívák fő előnye, hogy a következetesebb alkalmazás és végrehajtás révén növelik a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelem uniós keretének hatékonyságát és eredményességét, és ennek alátámasztására, koordinálására és támogatására uniós szintű struktúrák szolgálnak. Ez szűkíteni fogja a bűnözők lehetőségeit arra, hogy kihasználják a tagállamok közötti szabályozási eltéréseket, és biztosítani fogja pénzügyi rendszerünk és gazdaságunk jobb védelmét. A harmadik országokkal kapcsolatos eredményesebb megközelítés várhatóan csökkenti a gazdasági szereplők terheit, mivel az alkalmazandó szabályok intelligensebbé válnak, és a fokozott ellenőrzések kizárólag a kockázatos helyzetekre korlátozódnak. A bankszámla-nyilvántartások uniós szintű összekapcsolása felgyorsítaná a bankszámla-információkhoz való hozzáférést, és megkönnyítené a pénzügyi információs egységek és más illetékes hatóságok közötti határokon átnyúló együttműködést. A készpénzműveletek 10 000 EUR alatti fizetésekre való korlátozásának jelentős visszatartó hatása lesz a pénzmosásra, ugyanakkor nem befolyásolja a pénzügyi integrációt.

Mekkora költségekkel járnak az előnyben részesített alternatívák (ha nincs ilyen, akkor a főbb alternatívák)?

Az elsődleges költségeket egy új, Pénzmosás és a Terrorizmusfinanszírozás Elleni Küzdelem Hatósága (szabályozó ügynökség) létrehozásának és működtetésének költségei jelentik. A teljesen működőképes intézmény személyi állománya kapcsán 250 teljes munkaidős egyenértékkel számolva nagyságrendileg 40 millió EUR éves költség adódik. A tervek szerint e költségek több mint fele a keret hatálya alá tartozó pénzügyi ágazatbeli szervezetekre kivetett illetékekből fedezhető.

A pénzmosás elleni küzdelem keretének hatálya alá újonnan bevont magánszektorbeli jogalanyoknak is költségekkel kell számolniuk. Ez főként a virtuális eszköz-szolgáltatók és a közösségi finanszírozási platformok bizonyos típusait érinti. A költségek elsősorban a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemmel

foglalkozó személyzet felvétele és képzése, valamint a megfelelő informatikai alkalmazások beszerzése kapcsán merülnek fel. A pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelmet célzó keret hatálya alá tartozó egyes szervezeteknél felmerül a Pénzmosás Elleni Hatóság forrásaihoz való hozzájárulás költsége. A szervezetenkénti pontos költség a hozzájárulásra kötelezett szervezetek számától függ (ezt egy későbbi, felhatalmazáson alapuló jogi aktus határozza meg).

A központi bankszámla-nyilvántartások és adat-visszanyerési rendszerek összekapcsolása a rendszer létrehozása és karbantartása tekintetében egyaránt költségekkel jár. A más uniós rendszerekkel kapcsolatban felmerült költségek alapján a jövőbeli összekapcsolási platform költségei mintegy 2 000 000 EUR-ra becsülhetők.

Hogyan érinti a fellépés a vállalkozásokat, köztük a kis- és középvállalkozásokat és a mikrovállalkozásokat?

A határokon átnyúló tevékenységet folytató pénzügyi intézmények számára előnyös lesz az egyértelműbb és következetesebb szabályok alkalmazása az EU-ban, ami a megfelelési költségek csökkenését eredményezi. Emellett harmonizáltabb gyakorlatokat, valamint a nemzeti felügyelet és a pénzügyi információs egységek közötti jobb kommunikációt tapasztalnak majd, néhányuknak pedig csak egyetlen uniós felügyeleti hatósággal kell majd kapcsolatot tartaniuk. A többi kötelezett szolgáltató várhatóan jobb minőségű felügyeletet tapasztal majd, emellett jobb visszajelzést kap a pénzügyi információs egységektől. A pénzmosás elleni küzdelmet célzó keret hatálya alá tartozó kkv-k, többek között a közjegyzők, ingatlanügynökök, könyvelők és egyéb szereplők alapvetően nem pénzügyi jellegűek. Jelenleg korlátozott szerepet játszanak a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás felderítésében. A pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni intézkedések alkalmazása érdekében a fokozott mértékű felügyelet mellett javulni fog a pénzmosással és a terrorizmusfinanszírozással kapcsolatos tudatosságuk is. E kezdeményezés eredményeként várhatóan növekedni fog az általuk bejelentett gyanús ügyletek száma.

Jelentős lesz-e a tagállamok költségvetésére és közigazgatására gyakorolt hatás?

A tervek nem számolnak ilyen negatív hatásokkal. Bizonyos mértékű megtakarítások jelentkezhetnek néhány olyan nemzeti felügyeletnél, amely jelenleg az uniós felügyelethez átkerülő szervezeteket felügyel.

Lesznek-e egyéb jelentős hatások?

A fő várható jelentős hatás a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás visszaszorulása az EU-ban. Az Europol becslése szerint a felderítetlen pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás teljes összege jóval meghaladja az évi 100 milliárd EUR-t. A megelőzési keret továbbfejlesztése segíthet csökkenteni ezt a számot azáltal, hogy korlátozza a bűnözők rendelkezésére álló lehetőségeket. Ez jelentős szociális jóléti előnyökkel járhat. Ezen túlmenően a hatékonyabb felderítés pozitív hatással lesz a kivizsgált és büntetőeljárás alá vont ügyekre, és nagyobb az esélye annak, hogy a vagyont mindenki javára visszaszerezzék.

D. További lépések

Mikor kerül sor a szakpolitikai fellépés felülvizsgálatára?

A pénzmosás elleni küzdelemről szóló jövőbeli rendelet felülvizsgálati záradéka az alkalmazástól számított 5 éven belül értékelést ír elő. A Pénzmosás Elleni Hatóság felülvizsgálatára ezzel egyidejűleg kerül sor, ha az az említett időpontig legalább már két éve működik.